

Dosarul nr.1ra-582/2022
1-21084074-01-1ra-14042022

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

07 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Sîrbu Mihail

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.06.2021 – 20.08.2021;

Instanța de apel: 08.10.2021 – 08.12.2021;

Instanța de recurs: 14.04.2022 – 07.09.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Sîngerei din 20 august 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Sîrbu Mihail a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa, prin aplicarea art.70 alin.(3)¹ Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani 4 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.90¹ alin.(1) Cod penal, prima parte a pedepsei de 3 ani închisoare, se va executa în penitenciar de tip semiînchis, iar restul pedepsei 2 ani 4 luni, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pe un termen de probațiune de 3 ani.

A fost dispusă încasarea în mod solidar de la Sîrbu Mihail și Gandratura Nicolae în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 320 lei.

Prin aceeași sentință Gandratura Nicolae a fost liberat de răspunderea penală, conform art.109 Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, în privința căruia hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat că Sîrbu Mihail la 26.04.2021, aproximativ ora 14:00 împreună cu Gandratura Nicolae, fiind ambii în

stare de ebrietate, au pătruns în gospodăria lui Agapie Ion din localitatea xxx, aplicându-i multiple lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, după care plecase într-o direcție necunoscută. Ulterior, aproximativ ora 14:40, Sîrbu Mihail prin înțelegere prealabilă cu Gandrabura Nicolae, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, au pătruns în domiciliul lui Agapie Ion și văzând că acesta doarme i-a sustras un centru muzical de model "JVC" la preț de 1 000 lei; 55 insigne diferite; 2 lăntișoare din metal de culoare gri; un lăntișor din metal de culoare galbenă fără preț; o geantă de culoare albastră la preț de 500 lei; buletinul de identitate, patentă și două carduri bancare pe numele lui Agapie Ion, iar în momentul în care Agapie Ion i-a observat pe cei doi sustrăgându-i bunurile, aceștia din nou i-au aplicat violența fizică, manifestată prin aplicarea multiplelor lovituri cu pumnii și picioarele pe diferite părți ale corpului, precum și violența psihică exprimată în aplicarea de către Sîrbu Mihail unei centuri în regiunea gâtului, poziționarea unei furci în regiunea gâtului și aplicarea de către Gandrabura Nicolae a unui cuțit de bucătărie în aceeași regiune, însoțite de amenințări cu moartea, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul faptei, cauzându-i proprietarului Agapie Ion prejudiciu material considerabil în mărime de 1 500 lei.

Acțiunile inculpatului Sîrbu Mihail au fost încadrate în baza art.188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal, tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei agresate, de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violenței, săvârșită de două persoane, prin pătrundere în locuință și cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

3. Procurorul, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea parțială a acesteia, în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Sîrbu Mihail în baza art.188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare, prin excluderea dispozițiilor art.90¹ Cod penal, apreciind-o ca fiind nejustificat de blândă în raport cu gravitatea faptei, caracteristica negativă a celui din urmă de la locul de trai, ne încadrarea oficială în câmpul munci și comiterea faptei în stare de ebrietate alcoolică, ca circumstanță ce-i agravează răspunderea penală.

3.1. Avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, a contestat sentința cu apel, în partea stabilirii pedepsei, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art.79 și 90 Cod penal, ținându-se cont de cumulul circumstanțelor atenuante cum ar fi: recunoașterea vinovăției, comportamentul post-faptic manifestat prin conlucrarea activă cu organul de urmărire penală, căința sinceră, lipsa antecedentelor penale, caracteristica pozitivă de la locul de trai și lipsa pretențiilor materiale sau morale din partea părții vătămate.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, au fost respinse ca nefondate, apelurile declarate, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că, în urma analizei materialelor cauzei, în raport cu normele relevante la caz, a constatat că, prima instanță a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce condiționează concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, instanța de apel a reținut că prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate în faza de urmărire penală, acceptate de inculpat, o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concluzentii, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Sîrbu Mihail în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit. b), d), f) Cod penal.

Verificând chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Sîrbu Mihail, instanța de apel a stabilit că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art.art.7, 61, 75, 70 alin.(3¹) Cod penal, și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a reținut că, reieșind din circumstanțele cauzei și prevederile legale, având în vedere lipsa circumstanțelor agravante, precum și recunoașterea vinovăției în cele săvârșite, căința sinceră, vârsta tânără și personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, ne având antecedente penale, fiind spus doar răspunderii contravenționale, circumstanțe ce permit aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal, dar nu și art.art.79, 90 Cod penal, precum a solicitat apărarea.

Au fost respinse argumentele procurorului în partea dezacordului cu aplicarea de către prima instanță a prevederilor art.90¹ Cod penal, menționându-se că, la acest aspect, soluția primei instanțe este corectă, din materialele cauzei penale, instanța a reținut că inculpatul Sîrbu Mihail a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, s-a căit sincer de cele săvârșite, a comis pentru prima dată o infracțiune, a recuperat benevol daunele materiale și morale cauzate prin infracțiune, care este o obligație a făptuitorului față de părțile vătămate, constituind o circumstanță ce-i atenuează răspunderea penală, de care prima instanță a ținut cont la stabilirea pedepsei penale, prin aplicarea prevederilor art.90¹ Cod penal.

5. Avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, în temeiul art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, contestă decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicită casarea acesteia în latura stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care lui Sîrbu Mihail să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea prevederilor art.art.79, 90 Cod penal.

În argumentarea recursului menționează, că instanțele de fond nu au acordat deplină eficiență principiilor de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 Cod penal, astfel că la stabilirea pedepsei, nu au ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina și s-a căit sincer de cele săvârșite, din care motiv consideră că urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

La individualizarea pedepsei, deși instanțele de fond au constatat circumstanța atenuantă - că Sîrbu Mihail a săvârșit pentru prima dată o infracțiune, apreciind personalitatea acestuia precum că la locul de trai se caracterizează pozitiv, a recunoscut vinovăția și s-a căit sincer de cele săvârșite, a recuperat benevol daunele materiale și morale cauzate prin infracțiune, neîntemeiat au ajuns la concluzia aplicării prevederilor art.90¹ Cod penal. Totodată, instanțele de fond nu s-au expus asupra solicitării privind aplicarea prevederilor art.90 Cod penal.

Prin urmare, conchide apărarea că pedeapsa aplicată lui Sîrbu Mihail este una prea aspră.

5.1. La data de 07 aprilie 2022, avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, a depus recurs suplimentar, solicitând aplicarea Legii nr.243 din 24 decembrie 2021 cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în privința lui Sîrbu Mihail.

6. Procurorul a depus referință la recursurile declarate de apărare, pledând pentru inadmisibilitatea recursului din 11 februarie 2022, ca fiind vădit neîntemeiat, iar cel declarat la data de 07 aprilie 2022, ca fiind depus peste termen.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, instanța de recurs atestă că titularul acesteia invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilesc că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept admise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și 10) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de

art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, instanța de recurs constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, iar hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art.414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art.417 alin.(8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Așadar, cu referire la criticile invocate de apărare precum că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal le apreciază ca fiind neîntemeiate, aceasta deoarece, verificând decizia recurată în raport cu argumentele invocate în apel, se atestă că apărarea a primit răspuns la argumentele înaintate, iar simplul dezacord al titularului cererii de recurs cu soluția pronunțată în speță, nu constituie temei de admitere a recursului în sensul formulat. Mai mult, în conținutul recursului nu au fost descrise care anume din motivele apelului nu au fost luate în considerație la judecarea cauzei.

Colegiul penal menționează că, motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atât timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, așa cum s-a procedat în speță.

Contrar argumentelor invocate de recurent prin care acesta susține că este echitabilă aplicarea inculpatului Sîrbu Mihail a unei pedepse fără privarea de libertate, Colegiul penal menționează că instanța de apel a argumentat motivele în baza cărora și-a fundamentat concluziile sale, reținând în acest sens că prima instanță legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei penale aplicate inculpatului, just și argumentat a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, precum și de faptul că acesta a săvârșit o infracțiune gravă.

La fel, instanța de recurs a stabilit că, pedeapsa aplicată inculpatului Sîrbu Mihail, a fost motivată și individualizată în conformitate cu prevederile legale, aceasta fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, precum și scopul pedepsei penale de restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia și a altor persoane.

În acest context, fiind solidar concluziilor instanței de apel, Colegiul penal constată că aceasta corect a reținut că pedeapsa aplicată inculpatului Sîrbu Mihail este una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, fiind constatate și apreciate circumstanțele reale pe caz.

Prin urmare, această soluție a instanței de apel, este susținută și de instanța de

recurs, și a cărei reluare nu se mai impune, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele de fond, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, potrivit căreia în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârile CEDO Garcia Ruis versus Spania din 21 ianuarie 1999, Helle versus Finlanda din 19 decembrie 1997*).

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat la data de 07 aprilie 2022, de către avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, Colegiul penal notează că potrivit art.432 alin.(2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că, recursul este declarat peste termen.

Dispozițiile art.422 Cod de procedură penală, prevăd expres că termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Din analiza materialelor cauzei penale, Colegiul penal reține că decizia motivată a Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți a fost pronunțată la 19 ianuarie 2022.

La caz, termenul de declarare a recursului se calculează din 20 ianuarie 2022, ziua imediat următoare datei pronunțării deciziei motivate și a expirat la 19 februarie 2022, aceasta fiind și ultima zi de depunere a recursului, pe când avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, a declarat recursul la 07 aprilie 2022, respectiv cu depășirea termenului de declarare a acestuia.

Astfel, Colegiul penal stabilește că omisiunea de a respecta termenul de depunere a recursului nu poate fi imputată instanței de judecată, or, părțile urmau să se intereseze de soarta dosarului, având obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, cauza Ghirea versus Moldova din 26 iunie 2012*), de a proteja drepturile inculpatului de acces la instanță, inclusiv și de a depune în termen legal cererea de recurs, fapt ignorat de către recurent, ce în consecință, s-a soldat cu omiterea termenului de declarare a recursului.

Potrivit prevederilor art.230 alin.(2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Conform art.231 Cod de procedură penală, termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni și ani. La calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Colegiul penal menționează că, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea

de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca tardiv, deoarece legea procesual-penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar, nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

Raportând situația reținută în cauză la prevederile art.art.422, 432 alin.(2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide, că recursul declarat la data de 07 aprilie 2022 de către avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail este inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.2) și 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către avocatul Negru Elena în numele inculpatului Sîrbu Mihail, împotriva deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 08 decembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Sîrbu Mihail* xxxx:

- declarat la data de 11 februarie 2022, ca fiind vădit neîntemeiat;

- declarat la data de 07 aprilie 2022, ca fiind depus peste termen.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 07 septembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie